

I ovakovih Slavo-italijana imade u nas ljepež. Vidit ćete ih gdje ima na već naših iudi kriptama. Tu uz vino sve čiju, vide, sve dozvane. A kada zatim koga zadene koji skakuju u glavu ili hrhat, onda se pita u naši živi. Utudia to? Kako? Kako se to dozna?

— Kako? Ta sam si u krčmi, u dučanu onako gospodljici bilo nešto rečao nekomu i nekim, koji znaju naški govoriti, i tu ih drži, da su pravili ljudi, a za drugu da su dobiti Slaveni — još ne znaju naime svih naših ljudi, da vidi kod nas našačlost takovih Hrvata i Hrvaca i tice obitelj, koji i koje — zidju svoju vodu nepoštovanjem, ili služe kruh — izdajevani i klevetavani. One crne duše će vam se spajati u svakoj društvo i svakomu gde mogu živjeti, pa da ti zatim naskode, a sebi koeste.

Tih crnih klevetnika, više tajnih no javnih, prilijed broj. Naša je dužnost, da ih upoznamo, a onda da od njih bježimo krag vod težnjena. Ovakovo će biti mene i žalosti, a tu mira i veselja. Cijde saznaš da su špijuni i lažljivci, ne začali lamo. Iđi samo u takovo drživo, gdje neće naci lepovala. Došla je doba, da se odjevi ove od araca, a zato ćete odjeći i bijelo i čista skupa, crno i blato na drugu stranu. Jedan drugog dobro upoznaju po prema tomu se vladamo. Od uhoodara, gospodari i paklenskih duha držimo se daleko. A mi poštenici sačuva moje poštenje i čebur glas i u ovo tmurno doba — Zlato u oči su ne pržinju ljepljim, s'anim. Budimo i poštenici zlato u smeti. Time ćemo sebe uskrstiti i koristiti svojim obiteljima, selu, opštini i narodu.

Politički pregled

Ustavne reforme u Italiji.

Italijanski Parlament rati punom parom. Skoro bez ikakove opozicije prihvata predložene zakone, kojima će svrha likvidacija dozadničeg liberalno-demokratskog političkog sistema u Italiji. Do sada su izglasani zakoni: o uklanjanju autonomije u manjim općinama (t. z. slege o istituziji dei podestesi), o prerogativama i prisrođenosti vlasti prvog ministra i zakon protiv izbjeglica.

Sa prvim zakonom fašizam hoće da s jednim udarcem struji kule opozicije, a u prvom redu socialisti i "populisti", koji su malim općinama imala svoju glavnu uporistu. Novi zakon uklanja dosadašnju autonomiju svih općina sa ispod 5000 stanovnika, koja je u bitnosti sastavljala u tomu, da je stanovništvo, putem slobodnih izbora, biralo svoju općinsku upravu i načelnika. Od sada nema više tih izbora, već se državna vlast za sve te općine imenuje i nadređuje novog zakona, koji će moraju držati uprta i općeg prava politike vladajućeg režima. Od 8800 italijanskih općina za 7000 vrijedi novi zakon, dok za preostale 1800 ostaje dosadašnji sistem općinskih uprava, ali ostvoren na slobodnom, da kroz dve godine ne budu dva puta raspustene, jer onda i za njih vrijede direkte novog zakona, t. j. gube dosadašnju autonomiju na temelju slobodnog izbora i njenog stanovništva.

Sa drugim zakonom ekselutivnoj vlasti daje se odlučno prevaga u državnom životu. Parlament postaje samo dekorativni ostatak parlamentarno-čisto-liberalnog sistema, te njegova funkcija sastoji sam u tomu, da izgasa zakone predložene mu od ekselutivne vlasti. Ministar predsednik odvaja se potpuno od parlamenta, jer odgovoran samo kruni. Sami ne povjeruju ga u edinstveni jedreni rastupnički trubac i senata sila ga na ostavku. Inače nijedan zakon ne može biti predložen niti jedan važni zakon bez parlamenta, poduzeć bez njegovog predstavnika, koji po tomu od suda za uzbunjene u državnom životu Italije posebni pojedinci, da bičko važniji i jači od potoka i kanceleira u bivšoj carskoj Njemačkoj.

Treći zakon hoće da obraćuna sa izbjeglicama, koji su radi subverzivnog i političkog radu u Italiji moralni da se presele u Francusku, Svetijsku i ostale susjedne zemlje. Ove izbjeglice će izvještajati u stranoj stampi i političkom stanju Italije, a kom moralno poduprije profašistički pokret u samoj Italiji. Zato i ovaj zakon, koji ih izbjeglicama odnosi gradjanško pravo, sve naslove po čak i imutak.

Pri ovim zakonima u Italiji nitko ne ustaže, napako "endušnos" se odobravaju i slave kao pojedica državne misli. Ta je pojava razum-

ljiva, jer opozicionalne štampe više u nemu. U Parlamentu od opozicije nalaze se samo liberali, koji u glavnom slijedu fašisti, dok komuniste vode opreznu, načinu opozicije.

Politički položaj u Italiji postaje iz dana dan sive to zanimljiviji. Klerikalna "populistica" stranka stoji pred posvemašnjim raspodjelom. Njezini poslanici jedan za drugim istupaju iz klerikalne popularske stranke i prelaze k fašističkoj. Nekoje italijanske novine pišu, da su tima suglasni i papa i don Sturzo. Oni to demantiraju. Bit će da je ta vijet istinita. Uostalom izgleda da će ista sudbina zadesiti i italiansku i berzalu stranku. I njezini ljudi počinju da prelaze k fašističkoj. Novine se danas ponosno i srećno pohabljaju, kao i klerikalne. Nije tako.

Mučarska opasnost.
Monarhističko je pitanje u posljednje vrijeme ponovno uzburkalo mučarsku javno mišljenje. U uzajamno, borbi se nalaze dvije političke grupe, a cilj im je: novo popunjeno i mučarsko prijestolje, koje je od svršetka rata ispravljeno, i učinjeni. Istočno, učinjeni su i dalje i misle na obnovu stare monarhije. Potpuno su svjesni toga, da historijska Mučarska, u kojoj je bilo 20.000.000 stanovnika ali samo 7.000.000 Mučara, ne bi bila dovoljno sposobna života, kada ne bi imala još druge potpore. Ne interesantnije je to, da mučarska vlast ni u čemu ne sprečava mučarsku monarhiju u njihovoj agitaciji. Naprotiv, ona iščeka dvostruku igru. S pola se stavlja protiv monarhije, u stvari, međutim, ni u čemu ne sprečava njihov rad, jer nije stvarna vlast demokratskih elemenata. Izgleda u ostalom, da u Mučarskoj naprednjački tabor nije da sada dosta jak, da erakcionari elementi imaju i imat će još u vremenu odlučujuće uticaj. U tom smislu je Mučarska stalno opasna.

Promjene vladavine u Španjolskoj.
Ovih je dana Španjolski diktator, general Primo de Rivera, održao jednu konferenciju sa članovima vojnog direktora. Zatim je otisao u audienci u kralju. General je Primo de Rivera podnio kralju demisiju te mu predložio, da se dosadašnja vlast zamjeni sa građansko-vojnicom, koja bi provodila bolje organizovanu, ali isto tako oštreljivu diktaturu, kao vojnički direktori. Kralj je odmah usvojio generalov predlog. Vojnički je direktori predao ostavku. Obrazovano je novo ministarstvo. Predstnik je Primo de Rivera. U vlasti jedan admiral, jedan general i pet gradanskih litsenca. Vojnička diktatura time nije prestala, nego će i nadalje postojati. Cenzura će biti po cijelu zemlju vrlo ostra. Svako utvrđivanje i sastavljanje bit će i nadalje onemogućeno, dok se posvome ne smire duhovi u Španjolskoj. Međutim duhovi se ne smiruju, sada dole, dok ne padne vojnička diktatura.

Grčko - bugarski spor pred Ligom Naroda.
Kako je poznato, svojedobno bilo je došlo do oružanog sukoba na grčko-bugarskoj granici. Grčka vojska je bila prodrića u Bugarsku, ali je moralna povudi svoje vojske, jer Liga Naroda nije htjela rata između tih dviju država. Veleslati su poslale tamo vojničku komisiju, da istraži cijeli stvar. Komisija je istražila cijeli stvar i poslala Ligu Narodu svoj izvještaj. Liga Naroda je — prema izvještaju vojničke komisije — ustanovila, da je incident u Dimitrijapoli imao sasvim nevažan karakter i da je mogao biti lokaliziran. Istražje je dokazala, da Grci morali zaista da suzbijaju jedan od bugarskih teritorija, koji se je inače Bugarska država saslužila po ugovoru Ligije Naroda, kad nije kasni i reagirala na grčku invaziju, dok su se medjunarodni Grci ogrejeli o ugovoru Lige, jer su okupirali bugarski teritorij. Prema tomu komisija je zaključila: 1) da se objavlji zahtjevi Grčke, osim odstave za ubijenog grčkog vojnika; 2) da se vlast odgovorna za troškove, za štetu gubitaka, koji su prouzročeni u bugarskoj teritoriji, ali da se je inače Bugarska država saslužila za materijalnu i moralnu štetu ukupno 45 000 lira sterlina.

Domaće novosti

Odlazak starog i dolazak novog prefekta.

Prošle sedmice dobio je dosadanju na mornarističkom riješenju ustavno pitanje o monarhističkom zastupstvu. Mučarski fašisti su poslali edinstveno predloženje, da se mornaristički zastupstvo ne izjavljuje, da će među mornaricama, da ne gura gomila. Dodjele i porez za ubijenog fašističkog vojnika.

Načelnik zastupstva je bio načelnik zastupstva, koji je habšburški dinastiju za navički rikljuje, a kome moralno poduprije profašistički pokret u samoj Italiji. Zato i ovaj zakon, koji ih izbjeglicama odnosi gradjanško pravo, sve naslove po čak i imutak.

Pri ovim zakonima u Italiji nitko ne ustaže, napako "endušnos" se odobravaju i slave kao pojedica državne misli. Ta je pojava razum-

ljiva, jer je svojim porijeklom u vezi sa statom mačarskom dinastijom.

Međutim bila kada je bilo — jedno stoljeća da bi restauracijska monarhija u Mačarskoj bila za evropski mir nesuspiciovito od velike opasnosti. Ni mačarski legitimisti ni Albrechtovi pristalice ne priznaju triaonski mirovni ugovor. Oba tabora govore o staroj Mačarskoj. Albrecht stoji danas na čelu mačarske iridente i izaziva, da Slovačka, Erdelj, Vođovina i Hrvatska moraju biti oslobodjene: (II) od neprijateljske moći. Ove zemlje će ponovno (sic!) nositi mačarsko ime. Mačarski legitimisti idu u svoju snovinu još i dalje i misle na obnovu stare monarhije. Potpuno su svjesni toga, da historijska Mačarska, u kojoj je bilo 20.000.000 stanovnika ali samo 7.000.000 Mačara, ne bi bila dovoljno sposobna života, kada ne bi imala još druge potpore. Ne interesantnije je to, da mačarska vlast ni u čemu ne sprečava mačarsku monarhiju u njihovoj agitaciji. Naprotiv, ona iščeka dvostruku igru. S pola se stavlja protiv monarhije, u stvari, međutim, ni u čemu ne sprečava njihov rad, jer nije stvarna vlast demokratskih elemenata. Izgleda u ostalom, da u Mačarskoj naprednjački tabor nije da sada dosta jak, da erakcionari elementi imaju i imat će još u vremenu odlučujuće uticaj. U tom smislu je Mačarska stalno opasna.

INVALIDI, RATNE SIROTE I UDIOVCI!

INVALIDI, RATNE SIROTE I UDIOVCI!

Likvidacijski odbor generalne konfederacije za invalide je zaključio da rok za ulaganje načrta za ratne penzije traje 5 godina, t. j. za nove pokrajine od 1. oktobra 1921., t. i. smo zašti postali italijanski državljani, pa do 30. septembra 1926. To vrijedi ne samo za indirektne penzije (molbe udovica, roditelja, srođadi) nego i za direkte (prave invalide).

Oni, koji sada učaju molbu, dobit će penziju samo sa prvim danom slijednjeg mjeseca, iza kako molbu učaju. To je rasko, jer nisu učinili molbu u vrijeme predviđeno zakonom t. j. do 31. XII. 1923.

Ratne penzije za invalide i obitelji isti su od 1. oktobra 1921., ako su ti invalidi preprije primili privremenu penziju ali potporu. Ako toga nisu primili, tada im će penzija od 1. jula 1923. U tom pogledu je bila moguće i kakva iznenađenja, a pr. da se udovici odredila penzija od smrtnog muža, a ne 1. X. 1921., odnosno 1. VII. 1923. Na to pogodnosti nema niklo, već te stoji da samog ministra da prizna tu nečakost pojedinim slučajevima. Zato je u takovim slučajevima bezuspješno svakog posredovanja, ostanjujući se na to da se nekoj primili prije penziju.

Zaostatke moraju se stranke obratiti na nadležno zaključnu delegaciju (Delegacije del Tesoro), a ne u Rim. Za Istri se traže u Puli.

VAZNO ZA SVA DRUSTVA

Se danas 13. ovog mjeseca stupa u krijeput novi zakon, koji je uperen protiv nepravilnom državnom djelovanju, a vrijedi za sve drustva, birači i zavode (asocijacije, enti i istituti) što su ustanovljeni u kraljevini i kolonijama.

Kraljikof putu bi vlasti javne sigurnosti od nih zahtjevalje, morat će im javiti:

- 1.) ustanovni spis (atto costitutivo),
- 2.) pravila (statuto),
- 3.) antarje poslovne (regolamenti interno),
- 4.) imenik odbora (državne funkcije) i članova (elekto nominativo delle cariche sociali e dei soci).
- 5.) sve druge podatke o svojoj organizaciji i djelovanju (ogni altra notizia intorno alla loro organizzazione e attività).

Zahtjevani organi javne sigurnosti treba uvođiti u roku od dva dana ižu kako načeve taj zahtjev. Prekršaji će se strogo kazniti, a osobito strogo će se kazniti, ako se hotimice dade krovne i nepotopne podatke, a pretekt u pojedinim slučaju može da raspuni državu.

Upozoravamo naču državu da od 13. ovog mjeseca doje budu ižvještaj pripravljena (u kratkom roku od dva dana) da udovolje zahtjevima vlasti, kad god bi zahtjevalje gornje posudite.

Ako državu iz bilogog razloga ne bi imala u redu sve gorispočato, upozoravamo ih, da odmah uređe.

Budući da mnoga nača prosvjetna državstva nemaju ustanovnog aktu (jer ga ukinula bivšeg državneho zakona nije ni trebal), ne će ga moći oblasti od državu zahtjevati, a u mnogim slučajevima se može zapisnik ustanovne glavne skupštine smatrati kao ustanovni akt.

Osobito u redu moraju imati naču državu imenike članova i državna pravila.

† Matko Tončetić.

Iz Pule stiže nam žalosna vijest, da je tamo u 33. godini života preminuo g. Matko Tončetić, radnički nadzornik.

Pokojnika je 27. pr. m. zadesala stražna nesreća u kamenočolomu kod kupalista Sv. Terezije, uslijed kojeg je i umro. U svojem životu bio je uvjek dobar, mlijav i blag. Svojeg jugoslovenskog imena nije nikakva zatajio. To se je najbolje vidjelo za vrijeme sata, kad je bio namješten kao činovnik kod kotarskog poglavarstva u Puli, a naročito za vrijeme evaluacije.

Pokojni Matko Tončetić bio je i drugačije vandreno obilježen. Tko ga je poznao, svaki ga je volio i štovao. To štovanje se najbolje očitovalo na dan njegova počinka, kada su se načelički i prijatelji iz cijele Puljanske županije učestvovali na posljednju slavu.

Pokojniku želimo, da bude laka ova jugoslovenska gruda, koju je svim srećem i ljubio, a njegovoj braći i roditeljima naše i skriveno sauteće!

Knjige «Goriške Matice».

Slovenske knjige «Goriške Matice» mogu se dobiti i kod Upotrebe «Istarske Rijeće». Cijena je knjigama (četiri knjige) 5.—, a tko naravi poštom mora dodati 1.60 za poštiraninu.

Svega po malo

Povratak ruskih izbjeglica u domovinu. Službeni sovjetski list «Izvestija» javlja, da se svakim danom vratiće u više ruskih izbjeglica iz inozemstva. Komesarstvo vanjskih poslova ima podatke, da se 410.000 ljudi pojavilo za povratak u Rusiju. Sovjetski ljudi su dozvole za povratak samo onima, koji imaju vlastiti inventar i 620 zlatnih rubala gorotine.

— Ne znam!
— Pa što si primila dete?
— Tako... — učini malu i još se više zbuni i unesveri.

— Aj, kaži nam, mala, sve po redu, kako je to bilo i Šta je bilo? — poče načelnik vrlo blago.

Devjake se obrabri i odreži jezik.
— Bila sam, veli, na stanicu, da gledam svet. Sva deca otišla, pa i ja. Stajala sam kod ogrodje, u stranu, da me ne gura gomila. Dodje žena i zapita me, jesam li odavde, iz Mladeževca; pa onda me zamoli da joj pridružim se, da se ne izvadi obu avu. Izvadi me marame i dade mi i jedan dinar. Dade mi dete, poljubi ga dva tri puta i zaplakala se, pa odu. "Sad cu jaši veli, pa se Izgubi."

— I ne dodje? — pita načelnik — ili je ti nisi čekala?

— Cekala sam dugo, od jutros pa sve do sad, pa nisam mogla više.

— Je si ja tražila?

— Jesam.
— Pa nema je?

— Nemam.
— Nesrećnac — učini načelnik okrenuv se meni i naredi da se de te odnesu u opštiju.

(Nastaviti će se.)

Slijepčana i — kontra sprijemna u svjetskom ratu.

Jedna od najtežih ali i najnepravilnijih graka buduća rata bila je "bilje dozvajanje ljudi" tadašnjem "Tako" bar tvrdi hrvatski austrijski general Michael Birney u svojoj knjizi "Sjedinjene u svjetskom ratu". On na prve spominje neke tipične slučajeve iz imate, i izdaje od Elizalja, do pukovnika Redla, koji je izdavao Rusima, tadašnjem austro-ugarskom generalom Šabu. Zanimljivo je, da taj general piše, da je Redl, uskoro svoga s nemackog imena, bio napaličnik Rusi, rodom sa krajeva grada Galičice, ga se tako donček može razumjeti njezina sprijemna. Naime, kada je tako razvijao štampe, izobrazbi, radio itd., sprijemna se vrši tako, i ma teško malo, sredstava da se spriječi. Najbolje sredstvo je takozvana Kontraprijemna, to jest stvaranje protuorganizacija, koje paže na sumnjuće i toče šire krive vještice, da tako strane sprijemne zavedu i, da ukratimaju vjeru njihovih sluzbodavaca u uspjeh sprijemnog rada. General kaže, tako je imao uvid u sistem sprijemne, u načinu priključka, a parodično za vrijeme aneksije Bošnje i Hercegovine god. 1908. kada je vrijeme svjetskog rata, da ipak nije pristaži niti civilnog niti vojnog obaveštenjanog aparata, niti onih jihkih organizacija, koje postoje u većini država. On kaže, da se s grozom sreća na lažno izvještjanje o stanju stvari. Kad bi sve viješti i izvještaji bili istiniti, ne bi se moglo u svjetskom ratu dogoditi ono što se nastočio na ruskom bojistu dogodilo, naime iznenadjenje, koje su doživjeli Rusi, i isto tako i teško iznenadjenje armije generala Bruderma, koja je u svom prodruvanju neodečivo našla na glavnju rusku vojsku i bila poražena. Od svih sistema sprijemne izgleda mi najbolji ostaj, koji je upotrijebila Amerika u ratu protiv Spanije, naime da se nekoliko dobara pravih stručnjaka snabdijevaju s ogromnim, svatomocnicima pošalju u nepratičku zemlju, tačno pred sam početak rata. Sada general navodi nekoliko zanimljivih slučaja evra sprijemne. Poznata je, t. zv. sprijemna pomoći dječnjeg rukovoda. God. 1916. imala se jedina, za Francusku nadu sva važna, vijest poslati iz Svicaške preko Strasbourga. U tu svrhu izabrana je jedna mlada Alzascanka, rođena u Lautsenu, a dobra francuska patriotska. On je izjavila da, jer ju zaduži preuzeti, ali pošto je ona sklonja se svim novim opasnostima, može ju izvršiti samo u onom slučaju ako dočitaju osobi, na koju treba predati original nego tada prenijeti dotinčnu kopiju. Tako su se sporazujeli. Sprijemna sadržavala je samu slobodu, a i ne Ciceron. Po dokumentima, koje je Atanasije bio donio, u Rusiju, a koji još i danas postoje, izgleda, da su u njegovoj potomci imali neko drugo ime — Jaderšek ili Jadrenski — ali, budući da su bili rodom iz Cicerije u Istri, bili su isprava nazvani Ćići a kasnije Ćiceri. U Rimu zvali su Atanasije — Ćiceron, a kasnije su to imeno pretvorili u "Rusiju" u "Ćicerin".

Premre tom članku dora Kozlowskoga, imao bi dakle da bude ruski komesar Juraj Ćicerin — portretom iz Istre, pa ovo donosimo preputnici odgovornost za ove izvode dura Kozlowskog.

Vjerski fantazm:

Starički "Novi Ist" piše: "U jednom podkarpatiskom selu u Čehoslovačkoj, gde se vodi žestoka vjerska borba između grčko-katoličkih i ortodoksnih pravoslavaca i doje su ispadbi zbog vjerskog fanatizma učestali, došlo je ovih dana do zamjene događaja. Vasilija Zuban, rimskog seljaka, napustio je grčko-katoličku crkvu, da pređe na grčko-iskosofiju. Da javno obavi, da je premođen vjeri, dao je napraviti veliki vjerski križ i podigao ga na ednom polju pred selom. Ali grčko-iskosnički križ razlutil je većinu putanju, koja pristaje uz grčko-katoličku. Mladi ljudi održali su edne noći putstvu, kada je imala da bude kao neki sud na kojem je bio optužen križ. Križ je napokon nakon dugog raspravljanja osuđen na ložnicu. Osuda je odmah i svršena. Članovi suda, praćeni velikim mnóstvom naroda, napušte se prema imanju Vasilija Zubana i sičkrama raskošnog križa. Zatim podignoše malu lomaku, počinju ostatak vreleog križa i zapaliti. Kad se lomka ugasila pokupili su pepeo i pokopali. Za vrijeme te cudne ceremonije seljaci su pjevali rusinske pjesme."

Strošek po cijeloj Evropi.

Strošek se je nagnuo osećila u cijeloj Evropi. Sva je Engleska pod sni egom. U Londonu je temperatura bila zadnjih dana 8° ispod nultice. U cijeloj Francuskoj je zavladala velika studenja. Parizu je pao snijeg, koji se odmah smrzavao. U Marsellesu je duvao ledeni vjetar te je bio 4 stupnja pod nulticom. U okolicu Lyonu i blizu Pireneja, gdje je palo mnogo snijega, bilo je mnogo smrtnih slučajeva zbog zime. U Vogezima je konstatovano 18 stupnjeva pod nulticom.

Po svim krajnjima Jugoslavije također su zavladale velike zime. U Zagrebu u nedjelju u sati ujutru temperatura iznosila je 8.6 ispod nultice. I u Sloveniji zavladala je silna zima. U Lici je zapao veliki snijeg. Snijeg je visok preko pola metra, strošek je velika. Žel znčići saobraćaj funkcionira ipak uredno.

Silne poplave u Albaniji.

Premre vijestima iz Skadra, nezapanjeno ne-pogode besne su posljednjih dana u okolini Skadra u cijeloj sjevernoj Albaniji. Citavi predel oko Skadra poplavljene, i načini se pod vodom. Voda je prekinula veze između Skadra i Tirane ponistiši most, tako da je svaki saobraćaj onemogućen. Unistene su i sve radnje na gradovima, velikog mosta na Mači. Isto tako prekinut je svaki saobraćaj između Skadra i San Giovannim di Medua. Ustal je toga, što je Skadarsko jezero poplavljeno, naložiti se pod vodom i citav varoš Vir Pazar. Steta je ogromna. Kasno se znade da voda otiče iz Skadarskog jezera po nekoliko mjeseci, to su i izgledi kod tamnojeg putanju vroćim očima, koji apeliraju na vladu za žaru pomoci.

Pješice do New-Yorka do San Francisco.

Talijan Giovanni Sagui, komis je 71 god., poslužio je rekord "globetrotter", time što je u 149 dana pješice prošao cito put iz New-Yorka do San Franciske te dobio oklad od 5000 dolara (oko 220.000 dinara). Kretno je, iz New-Yorka 28. maja u ove godine, a u San Francisco je stigao 24. oktobra, potpuno zdrav, prevalevši taj dalek i veliki put kroz 7 pustosi, po tlim, snijegu, krušama i vrućinu za mjesec tri dana manje nego je bila oklada ustanovljena (za rok od 6 mjeseci).

Knjizevnost i umjetnost

Josip A. Krajić - Istrane.

Gosp. I. A. Krajić, poznati način istarak u isti i narodni radnici izdaje je zbirke o esama i pripovedima za mladež pod naslovom "Istranke". Draži je ta knjiga s malim dubokim producem i s mnogo lopline prikaznim stvarcima.

Krajić "Istrana i učitelj", proživio je sve ono što nam 'e u ovoj zbirki. Nada su prudratne djece uvijek rado titula Krajića. Bio je uvjek simpatičan i izrazito istarski.

Krajić "Istrana i učitelj", proživio je sve ono što nam 'e u ovoj zbirki. Nada su prudratne djece uvijek rado titula Krajića. Bio

je uvjek simpatičan i izrazito istarski.

I seća se s rado Istran: Krajić, No, i on

se slabodorne domovine, gdje se danas nalazi na slabodorne domovine, gdje se danas nalazi na slabodorne domovine, za kojeg je uvijek imao mnogo srca. Pa i ne ovo

je tako drugo nego izraz tog, a etan a, mali i ljubav, ali i jake žele, da bi se i

ali i braća, koji put stjela naše dće osam-

lene, i tužne i pozivne braću.

"Darujte mi srce vase."

Ova je knjiga "jep prilog našoj knjizvenosti za mladež, Pisana je ugodno i lakom stilom, a po edin psemice i priče imaju ono potrebnu zanimljivost i ton, koji treba znati pogoditi i koi mora, da je izrađen s mnogo pomjpa, zeli li se, da u mladim dušama bude imo valjanog uticaja.

Vjerujemo pak, da će sa zadovoljstvom i svakog odraslih i prečitati ovu knjigu na same ojer, e s umetničke strane dobra, nego i zato, jer je, no o mnogo Istri, mnogo našeg života i mnogo našeg bora.

Posevna je g. prof. dr. J. Silović, veliki

doktoru istarske srođaci, Nastavnik

skiju izradio je Kaslavac, gosp. Fran Ante

Dukic.

Najtoplje preporučamo ovu lijepu knjigu

gosp. Krajiću, kojemu čestitamo i želimo

mnogo uspeha u plementiranju nastojanih.

Narudžbe se salje na: g. J. A. Krajić, rav-

nitički učitelj, Krk (otok Krk) — Jugoslavija.

Po edin premjerak za Italiju 6 lira sa posta-

rim.

DAROVI

u fond "Istarske Riječi":

Na piru g. Jakova i Ruže Križanac rodene Erman u Žuniju sabralo se na predlog Pravoslavne Petke L. 30/80 u fond "Istarske Riječi".

Darovaće, po 10 lira: Ivan Ribić; po 2 lira:

Pravoslavni Petke i Ivan Erman; po 1 lira:

Sveti Zohil, Anica Rovis, Teriza Erman,

Jakov Križanac, Juka Milic, René Giacomelli,

Antun Kržanac, Franica Zohil, Milka Petek,

Oiga Petek, Josip Križanac, Antun Križanac,

Ivan Križanac, Ivan Pamic i Kuza Petek; po 60

lira: Josipa Erman; po 50 cent: Mate Erman

i Paša Petek; po 25 cent: Marijana Petek.

Zivički plenilni darovalatelji: Ugledali se i

drugi.

Gospođa Bekar darovala je za fond "I. R.

Lira 11.—

za Djacki Matice.

Na piru Foške i Josipa Klunića, Justine i

Ivana Fedela u Ližnjani sabralo se na predlog

g. M. Graklića u fond D. M. Lira 25.—

za istarsku "Prosvetu":

Gosp. Puž iz Liburnije darovao je Lira 5.—

(pet lira).

Zodržavajući iz "Nugla i žalu" za istarsku

"Prosvetu": Greblje Izidor, Greblje Antonija,

Cerovac Ivan, Greblje Maria, Greblje Ante,

Greblje Josip i Potekaj Josipa po 1 lira; Cerovac

Ante, Šerti Marko i Greblje Ante po 2 lira;

Forčić Ivan 3 lira; Greblje Ana i Greblje Stevana, po 50 centezima; Greblje Ante i Greblje Radovan po 25 centezima.

Zahvaljuj uživo. Ugledali se i drugi.

Izdaravač: direktor i odgovorni urednik:

IVAN STARÍ

Tiskar: TIŠKARA "EDINOST" U TRSTU

čitajte u svom skladilištu

svake veste u tu struku zasjenjujuće robe

uz najnižu dnevnu cijenu.

Potrošna kina i lokva. Potrošna kina i lokva.

kupuje

Zlatarnia ALBERT POVH

Trst - Trieste, Via Udine 49

čitajte u svom skladilištu

Zlato, srebro, krune,

platin i umjetne zubove

kupuje

Zlatarnia ALBERT POVH

Trst, Via Mazzini 46

čitajte u svom skladilištu

Riječka pučka banka d. d.

Piazza Dante - FIUME (RIJEKA) - Piazza Dante

Glavnica: Lit. 10.500.000 - potpuno plaćenih

Prima štedne uloške uz najpovoljnije uvjete. Podi-

jeljuje zajmove na vrijednosne papire te se uopće

bavi svim bankovnim i štedioničnim poslovima.

Telefon br. 7-34. - Dopisništvo br. 10-49 - Ravnateljstvo br. 6-57

Interurban br. 797

čitajte u svom skladilištu

Ljubljanska kreditna banka

Telefon: 5-18 Pôdružnica u Trstu: Via XXX Ottobre, 11 Telefon: 5-18

čitajte u svom skladilištu

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj,

Maribor, Metković, Novi Sad,

Ptič, Sarajevo, Split

čitajte u svom skladilištu

CENTRALA u LJUBLJANI

čitajte u svom skladilištu

Dionička glavnica i pričeva:

60.000.000 dinara.

Bavi se svim bankovnim poslovima. Prima uloga na uložne knjizice, te ih ukazuju se 4%, a uloge na tekuće račune sa 4 1/2% neto. Za otok vezanih uložaka

plaćata postotke po dogovoru. Izvršuje burzne naloge i daje u najam sigurnosne

kubije (SAFES)

čitajte u svom skladilištu

čitajte u svom skladilištu